

Hodnocení diplomové práce

Název: *Klima prvních ročníků středních škol v závislosti na adaptačním kurzu*

Autor: *Bc. Anna Pytlíková*

Diplomantka předložila k obhajobě rozsáhlou práci, jejíž těžiště spočívá v jejím vlastním výzkumném šetření. Předmětem šetření je klima několika prvních ročníků středních škol v Pardubickém kraji. Cílem šetření bylo *srovnat klima ve třídách, které prošly adaptačním kurzem s klimatem tříd, které kurzem neprošly*. Obtížnost této práce – i pro vedoucího – spočívala v nutném prolínání disciplín, zejména pedagogiky s psychologií. Autorka si musela nejprve osvojit základní znalosti ze sociální a pedagogické psychologie a navíc zvládnout metodiku pedagogického a psychologického výzkumu. Vzhledem k tomu, že se nakonec rozhodla pro poměrně složité výzkumné šetření, můžeme z metodického hlediska najít v jejím postupu jistě mnohé nedostatky. Vedoucí práce však usoudil, že bude užitečné – i přes obtížnost zvolené metody – podpořit diplomantku v jejím úsilí o empirický výzkum, jelikož téma výzkumu považoval z pedagogického hlediska za významné.

Předložená diplomová práce je členěna do pěti kapitol, přičemž první čtyři tvoří teoretický základ pro výzkumné šetření popsané v páté kapitole. Autorka se v první kapitole zabývá školní třídou jako sociální skupinou, v druhé kapitole stručně a výstižně charakterizuje vývoj malé sociální skupiny podle Tuckmanna, v interpretaci současných českých autorů. Třetí kapitola vychází z pedagogické psychologie a je zaměřena na klima školní třídy.

První tři kapitoly jsou zpracovány dobře a pečlivě, přesto prozrazují, že se nejedná o vlastní obor autorky. Naproti tomu čtvrtá kapitola věnovaná adaptačním kurzům je autorkou nejen dobře zpracována, ale i „zažita“, což se projevuje v kompaktnějším stylu vyjadřování.

V páté kapitole autorka na 44 stranách podrobně dokumentuje výzkumné šetření, které provedla. Přestože pro čtenáře není snadné tuto dokumentaci prostudovat, považují ji za nutnou součást diplomové práce. K úplnosti dokumentace výzkumného šetření patří také 26 stran příloh.

Po stránce formální i po stránce vnější úpravy nelze předložené práci nic vytknout. Také jazyk, kterým autorka píše je přesný a kultivovaný a přitom srozumitelný. V textu se objevuje menší množství překlepů a drobných chyb (např. nesprávná předložková vazba na s. 7, nesprávný tvar latinského výrazu na s. 17, nesprávný překlad slovenského výrazu „celkom“ na s. 42, gramatická chyba ve tvaru slova „reflexe“ na s. 49). Tyto chyby považují vzhledem k rozsahu práce zanedbatelné.

Pokud jde o obsah teoretického pojednání, můžeme těžko mluvit o tom, že by se autorka dopustila nějakých chyb. Spíše v nás studium této části práce vzbuzuje některé otázky, které

nejsou v textu – dle mého soudu – dostatečně objasněny. Proto doporučuji, aby diplomantka objasnila v rámci obhajoby následující otázky:

- Jaký význam mají jednotlivé sloupce v tabulce č. 1 na s. 13?
- Jak bychom mohli definovat „kohezi“? (s. 19)
- Co můžeme považovat za „příčinné podmínky života třídy“? (s. 34n)
- Jak můžeme interpretovat schémata na obr. 3 na s. 39?

Pro odbornou diskusi na závěr obhajoby navrhuji otázku: *Jak můžeme hodnotit zúžení cílů adaptačních kurzů, které probíhají v současnosti, oproti adaptačním kurzům na začátku 90. let 20. století?*

Hodnocení výzkumné části práce je pro mě jako vedoucího práce obtížné, protože sám nejsem odborníkem ve vyhodnocování dotazníkového šetření. Vzhledem k tomu, že autorka svůj postup často konzultovala, jsem si jistý, že pracovala s nejvyšší možnou pečlivostí. Otázkou ovšem zůstává, zda se jí podařilo vytvořit relevantní výzkumný nástroj (dotazníky). Z výsledků výzkumu se zdá, že respondenti měli tendenci uvádět ve svých hodnoceních pozitivnější údaje než pravděpodobně odpovídalo skutečnosti, což se ovšem dá při obdobném výzkumu předpokládat.

Při tvorbě dotazníků se diplomantka snažila postihnout co nejvíce vrstev sociálních vztahů ve třídě, aby mohla získat úplnější představu o případných změnách v klimatu třídy. Vhodným doplněním vlastního nástroje byl dotazník SORAD, který použila v druhé fázi výzkumu (v listopadu). Ačkoli by bylo možné pomocí korelací jednotlivých výsledků provedené šetření ještě více vytěžit, domnívám se, že autorka nakonec šetření nejen dobře provedla, ale také správně analyzovala a relevantně interpretovala.

Celkově hodnotím předloženou diplomovou práci Anny Pytlíkové – přes naznačené problémy a otázky – jako výrazně nadprůměrnou, **doporučuji** ji k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou **v ý b o r n ě**.

Praha, 15. 5. 2012

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
vedoucí práce